Dosarul nr. 2-1465/22 *(2-22159606-24-2-02112022-1)*

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

Dispozitivul hotărârii emis la 12 mai 2023 în or. Criuleni

Hotărârea integrală întocmită la 18 august 2023

Judecătoria Criuleni, sediul Criuleni

în componenţă:

judecătorul Sergiu Caraman

fără citarea și participarea părților în proces,

examinând în procedură scrisă, în baza materialelor anexate la dosar, cererea cu valoare redusă înaintată de Î.M. „Incaso” S.R.L. către ***** cu privire la încasarea datoriei,

constată:

Argumentele părților:

La 02.11.2022 reclamantul, *Î.M „Incaso” S.R.L.* a depus cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că, ***** a primit de la „Sebo Credit” SRL, împrumut în temeiul dispozițiilor de plată în numerar.

Potrivit dispozițiilor cu privire la oferirea împrumuturilor pe termen lung, ***** s-a obligat să achite în termenul și în condițiile acceptate, suma împrumuturilor dobândei contractuale și a comisionului.

Pentru nerespectarea termenilor de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească pe lângă suma ratelor de plată a împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei dobânzii, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

Necătând la respectarea obligațiilor de către „Sebo Credit” SRL, ***** până la ziua de azi nu și-a onorat obligațiile asumate.

Împrumutatul a fost înștiințat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate expediate în adresa acestuia.

În adresa debitorului a fost expediată reclamația, prin care el a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de către creditor și obligațiunea acestuia de returnare a împrumutului, remunerației contractuale și penalităților calculate conform contractului.

Astfel, reclamantul IM „Incaso” SRL a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată prin care solicită încasarea datoriei de la pîrîtul ***** în mărime de 40200,00 lei MD, a cheltuielilor de asistență juridică suportate în mărime de 500,00 lei MD și a taxei de stat în mărime de 1206,00 lei MD.

Aprecierea instanței de judecată:

Studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Legislația în vigoare la data constituirii situației juridice în acest caz:

Conform art. 514 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 513 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligentă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Art. 572 al. (2) Cod civil stipulează că, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art.867 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-a fost date.

Din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că, între „Sebo Credit" SRL și ***** a fost încheiat contractul de împrumut cu nr. AG9930182 din 03.12.2018, conform căruia „Sebo Credit" SRL a acordat pârâtului un împrumut în mărime de 20100,00 lei MD (f.d.15, 18), iar pârâtul nici până în prezent nu și-a onorat obligațiunile contractuale asumate de restituire a acestei datorii.

Conform art. 871 alin.(1), Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului.

În ceea ce priveşte pretenţia reclamantului privind încasarea clauzei penale instanţa de judecată, reţine faptul că în conformitate cu art.624 alin.(1) Cod Civil (în vigoare la data constituirii situației juridice), clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Conform pct. „4.2.1" din contractul de împrumut încheiat între părți, pentru neachitarea în termenul stabilit a împrumutului, împrumutătorul are dreptul să solicite penalitate pentru fiecare zi de întârziere aplicată la suma neplătită a împrumutului, a dobânzii aferente și a altor remunerații contractuale.

Instanța de judecată reține că „Sebo Credit" SRL prestează servicii de acordare persoanelor fizice a împrumuturilor, această activitatea fiind pentru aceasta o activitate statutară - motiv pentru care contractul încheiat de părți privind acordarea unui credit personal reprezintă un contract de consum a împrumutului acordat și pentru care, acestuia îi sunt aplicabile dispoziţiile Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Instanța reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a decis că protecţia recunoscută consumatorilor prin Directiva 93/13 privind clauzele abuzive în contractele cu consumatorii, presupune ca instanţa naţională să poată verifica, din oficiu, dacă o clauză a contractului dedus judecăţii are caracter abuziv (cauza Ferenc Schneider, C 137/08). În acest sens Curtea *inter alia* a statuat că în ce priveşte problema, dacă o instanţă învestită cu un litigiu, decurgînd dintr-un contract încheiat între un comerciant şi un consumator poate verifica, din oficiu, în ce măsură clauzele cuprinse în acest contract au caracter abuziv, trebuie constatat că sistemul de protecţie introdus prin directivă porneşte de la premisa, potrivit căreia consumatorul se află, din punctul de vedere al echilibrului contractual şi al forţei de a negocia, într-o poziţie dezavantajoasă

faţă de comerciant si deţine un nivel mai scăzut de cunoştinţe faţă de acesta, ceea ce duce la acceptarea unor clauze prestabilite de comerciant, fără posibilitatea de a influenţa conţinutul acestora. Astfel, în cadrul atribuţiilor care îi revin, în temeiul dispoziţiilor Directivei, instanţa naţională trebuie să verifice, dacă o clauză din contractul care face obiectul litigiului, cu care este sesizată, intră în domeniul de aplicare al acestei directive. De altfel, adoptarea unei legislaţii speciale privind protecţia consumatorului, cum este Directiva 93/13/ CEE - la nivel european, precum şi Legea nr. 256 din 09.12.2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii - la nivel naţional, a și fost elaborată tocmai în scopul de a proteja consumatorii, la încheierea contractelor, inclusiv şi a contractului de credit/împrumut cu organizaţiile de microfinanţare.

Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, stabilită în cauza C-415/11 Mohamed Aziz împotriva Caixa d'Estalvis de Catalunya, Tarragona i Manresa (Catalunyacaixa) (2013), pentru a ști dacă o clauză provoacă un „dezechilibru semnificativ" între drepturile si obligaţiile părţilor care decurg din contract, în detrimentul consumatorului, trebuie să se ţină seama, în special de normele aplicabile în dreptul naţional, în lipsa unui acord între părţi, în acest sens. Instanţa naţională va putea evalua, prin intermediul unei asemenea analize comparative, dacă și, eventual, în ce măsură contractul îl plasează pe consumator într-o situaţie juridică mai puţin favorabilă, în raport cu cea prevăzută de dreptul naţional în vigoare. De asemenea, este relevant, în acest scop, să se procedeze la o examinare a situaţiei juridice, în care se găsește consumatorul menţionat, având în vedere mijloacele de care dispune, potrivit reglementării naţionale, pentru a face să înceteze utilizarea clauzelor abuzive. Dezechilibrul dintre consumator si instituţia de microfinanţare ce oferă împrumutul, este ușor vizibilă. Acest dezechilibru este, în primul rând, unul economic, neavând importanţă, dacă s-au produs sau nu efecte în patrimoniul consumatorului. În acest sens s-a pronunţat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, menţionând expres că în aprecierea echilibrului/dezechilibrului contractual s-a avut în vedere faptul că echivalenţa prestaţiilor presupune, ca drepturile si obligaţiile reciproce să aibă, dacă nu valoare identică, măcar una apropiată. Potrivit jurisprudenţe constante a CtEDO, sistemul de protecţie pus în aplicare prin directiva menţionată, se bazează pe ideea că un consumator se găseşte într-o situaţie de inferioritate faţă de vânzător sau de furnizor, în ceea ce priveşte atât puterea de negociere, cât şi de nivelul de informare - situaţie care îl conduce la adeziunea la condiţiile redactate în prealabil, rar având posibilitate de a exercita o influenţă asupra conţinutului acestora (hotărârea din 27 iunie 2000, Oceano Grupo Editorial and Salvat Editores şi hotărârea din 26 octombrie 2006, Mostaza Claro) - drept pentru care, pentru a asigura protecţia urmărită de Directiva nr. 93/13/CEE, CtEDO a subliniat în mai multe ocazii, că situaţia de inegalitate care există între consumator şi vânzător sau furnizor, nu poate fi compensată decât printr-o intervenţie pozitivă, exterioară părţilor din contract. În cazul în care creditorul pretinde că o clauză standard a fost negociată individual lui îi revine sarcina probei.

La caz, instanța de judecată stabilește, o astfel de probă reclamantul nu a prezentat iar simplul fapt că pârâtul a semnat contractul nu servește temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat de fapt.

Instanța mai reţine că din prevederile considerentului nr. 16 al Directivei 93/13/CEE „*...la evaluarea bunei-credinţe, trebuie acordată o atenţie deosebită autorităţii poziţiilor de negociere ale părţilor, dacă consumatorul a fost influenţat să fie de acord cu condiţia în cauză si dacă mărfurile sau serviciile au fost vândute sau furnizate, la cererea expresă a consumatorului; întrucât condiţia de bună-credinţă poate fi îndeplinită de vânzător sau furnizor, dacă acesta acţionează corect si echitabil faţă de cealaltă parte, ale cărei interese legitime trebuie să le ia în considerare*”. Buna-credinţă presupune, din această perspectivă, faptul că niciuna dintre părţi nu urmărește să obţină, ca urmare a încheierii contractului, mai mult decât valoarea contraprestaţiei la care s-a obligat cealaltă parte, respectând, astfel, un echilibru al prestaţiilor reciproce. În ceea ce priveşte împrejurările în care un asemenea dezechilibru este creat „în contradicţie cu cerinţa de bună-credinţă”, este important să se constate că, având în vedere prevederile considerentului nr.16 al Directivei 93/13/CEE, instanţa trebuie să verifice în acest scop, dacă creditorul, acţionând în mod corect şi echitabil faţă de consumator, se putea aştepta în mod rezonabil, ca acesta din urmă să accepte o asemenea clauză, în urma unei negocieri individuale. La aprecierea bunei-credinţe - deşi aceasta nu constituie o condiţie în sine a stabilirii caracterului abuziv al unor clauze - trebuie acordată o atenţie deosebită forţei poziţiilor de negociere ale părţilor, pentru a se putea constata, dacă profesionistul a acţionat în mod corect şi echitabil faţă de consumator, de ale cărui interese legitime trebuie să ţină seama. Or, aşa cum s-a menționat anterior, este greu de crezut că interesele legitime ale consumatorilor au fost luate în considerare, în condiţiile în care acesta se află într-o poziţie de inferioritate faţă de profesionist, atât în ceea ce priveşte puterea de negociere, cât şi nivelul de informare, în condiţiile unui contract de adeziune.

Aplicând aceste raționamente la circumstanţele cauzei, instanța de judecată stabilește că de fapt, contractul de împrumut care formează obiectul acestei cauze, constituie un contract de adeziune, în care clauzele sânt formulate în prealabil de către „Sebo Credit” SRL, consumatorul neavând posibilitatea de a influenţa conţinutul lor, fiind pus în situaţia de a accepta încheierea contractului în condiţiile impuse ori de a renunţa la încheierea lui.

Totodată, instanța de judecată stabilește că potrivit art.719 lit.f) Cod civil „În cadrul condiţiilor contractuale standard, fără a prejudicia dispoziţiile care exclud posibilitatea derogării de la dispoziţiile legale în defavoarea consumatorului, este nulă clauza prin care utilizatorului i se promite plata unei penalităţi dacă obligaţia nu este executată sau este executată cu întîrziere, dacă întîrzie plata sau dacă partenerul lui de contract reziliază contractul”

Astfel, instanța de judecată pornind de la prevederile legale respective, care vin să protejeze consumatorul de clauze abuzive, constată că această clauză privind stabilirea unei penalități în mărime de 20100,00 lei MD este una abuzivă, prin urmare nulă.

În condițiile în care reclamantul ÎM „Incaso” SRL a prezentat instanței de judecată un contract de cesiune a creanței nr. 3/20200331 din 31.03.2020 și Actul de primire-predare a creanțelor anexă la contractul menționat, din care reiese că „Sebo Credit” SRL a cedat creanța sa față de *****, reclamantului ÎM „Incaso” SRL, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea reclamantului trebuie să fie admisă în parte, exceptând

suma de 20100,00 lei MD cu titlu de penalitate, având în vedere raționamentele expuse supra.

Astfel, reclamantul este îndreptățit să solicite încasarea de la pârât, în baza clauzelor contractuale valabile, suma de 20100,00 lei MD.

Din aceste considerente, instanța de judecată va admite parțial acțiunea și va încasa de la pârât, datoria formată în rezultatul neonorării obligațiilor contractuale de către pârât, reieșind din clauzele contractuale valabile.

În conformitate cu art. 94 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Întrucât pretenţiile reclamantului au fost admise parţial, instanţa de judecată va dispune încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a taxei de stat proporţional părţii admise din acţiune, în sumă de 603,00 lei MD.

Conform art. 96 alin.(1) CPC „Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.” La caz, instanța de judecată reține că reclamantul a prezentat dovadă confirmativă a faptului suportării cheltuielilor în mărime de 500,00 lei MD cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și instanța de judecată apreciază această sumă ca fiind una reală, necesară și rezonabilă cu titlu de asistență juridică suportată de reclamant în acest caz.

Totodată, reclamantul a cerut și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecare a cauzei compuse din cheltuieli de comunicare publică, pârâtului, a actelor de procedură în acest caz în mărime de 200,00 lei MD.

Având în vedere că reclamantul a prezentat instanței de judecată dovadă confirmativă a faptului suportării acestor cheltuieli și luând în considerație că potrivit art.90 pct. c) CPC, aceste cheltuieli reprezintă cheltuieli de judecare a cauzei, instanța de judecată va dispune încasarea acestora din contul pârâtului.

În temeiul art. 94, 96 alin.(1), 240-241 CPC, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată, ÎM „Incaso” SRL către ***** cu privire la încasarea datoriei.

Se încasează de la *****, d.n. *****, IDNP *****, cu ultimul loc de domiciliu cunoscut în or. Criuleni, bl. *****, ap.54, în beneficiu ÎM „Incaso” SRL, sediul mun. Chişinău, str. Calea Ieşilor, 10 b, c/f *****, c/d *****6, c/b VICBMD2X469, BC Victoriabank SA, suma datoriei, în mărime de 20100,00 (douăzeci mii una sută, 00) lei MD, în rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată;

Se încasează de la *****, d.n. *****, IDNP *****, cu ultimul loc de domiciliu cunoscut în or. Criuleni, bl. *****, ap.54, în beneficiu ÎM „Incaso” SRL, sediul mun. Chişinău, str. Calea Ieşilor, 10 b, c/f *****, c/d *****6, c/b VICBMD2X469, BC

Victoriabank SA, taxa de stat proporțional părții admise din acțiune, în mărime de 603,00 (șase sute trei,00) lei MD, care a fost achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată;

Se încasează de la *****, d.n. *****, IDNP *****, cu ultimul loc de domiciliu cunoscut în or. Criuleni, bl. *****, ap.54, în beneficiu ÎM ,,Incaso" SRL, sediul mun. Chişinău, str. Calea Ieșilor, 10 b, c/f *****, c/d *****6, c/b VICBMD2X469, BC Victoriabank SA, suma de 500,00 (cinci sute, 00) lei MD, cu titlu de cheltuieli reale, necesare și rezonabile pentru asistență juridică;

Se încasează de la *****, d.n. *****, IDNP *****, cu ultimul loc de domiciliu cunoscut în or. Criuleni, bl. *****, ap.54, în beneficiu ÎM ,,Incaso" SRL, sediul mun. Chişinău, str. Calea Ieșilor, 10 b, c/f *****, c/d *****6, c/b VICBMD2X469, BC Victoriabank SA, suma de 200,00 (două sute,00) lei MD, cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei compuse din cheltuieli de comunicare publică, pîrîtului, a actelor de procedură, suportate de către reclamant.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile, din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Criuleni.

Prezenta hotărâre integrală este semnată în temeiul art.236 alin.(7) CPC de Vicepreședintele Judecătoriei Criuleni, avînd în vedere că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 132/8 din 02 mai 2023, judecătorul Sergiu Caraman a fost detașat începînd cu 02 mai 2023 pentru exercitarea mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și astfel este în imposibilitate să o semneze.

Vicepreședintele Judecătoriei Criuleni Alexandru Motricala